

Zorko Simčič

Razstava ob avtorjevi 95-letnici

Teološka knjižnica Maribor

jan.-marec 2017

Akademik Zorko Simčič (roj. 19. 11. 1921 v Mariboru), slovenski pisatelj, esejist in dramatik, je v letih 1948–1994 deloval v Argentini in bil eden najvidnejših literatov slovenske poveljne emigracije. Za svoj roman *Človek na obeh straneh stene* (1957), prvi slovenski eksistencialistični roman, je leta 1993 prejel nagrado Prešernovega sklada, leta 2013 pa Prešernovo nagrado za svoj celotni literarni opus.

V Teološki knjižnici Maribor se z njim čutimo še posebej povezani, saj se je ob obiskih svojega prijatelja dr. Stanka Janežiča večkrat oglasil tudi v naši knjižnici.

»Življenje je najlepša, največja avantura, kar si jo lahko predstavljamo!«

Zorko Simčič

V počastitev avtorjeve 95-letnice je izšla stilistično pregledana izdaja drame

Tako dolgi mesec avgust

Dramo (v originalu *Agosto, el mes más largo*) je avtor napisal v Argentini leta 1975. Petnajst let pozneje jo je prevedel v slovenščino in izdal skupaj z misterijem *Zgodaj dopolnjena mladost* v knjigi *Prepad kliče prepad* (Slovensko gledališče Buenos Aires, 1992). Drami sta bili ponatisnjeni pod istim naslovom (Družina, 2001) s spremno besedo Denisa Poniža.

Tako dolgi mesec avgust se odvija na argentinski estanciji, ob klavnici ovac, ki jo je ustanovil in z njo obogatel protagonistov ded, angleški priseljenec. A za zunanjim bliščem se skrivajo temačne družinske skrivnosti in tudi širše družbene krivice. Bližina močvirja in smrad, ki se širi iz klavnice, še poudarjata ton drame.

Usoda, namenjena dramskemu besedilu, je odrska uprizoritev. Tudi ta Simčičeva drama, opremljena z natančnimi didaskalijami, pa se zdi prej namenjena uprizoritvi na bralčevem notranjem prizorišču. Ne množic, Simčič v svoji kompleksnosti vselej nagovarja posameznika. Ne ponuja enoznačnih, preprostih rešitev, saj jih tudi življenje ne. V drami, ki se po svojem prizorišču in zapletu slovenskemu bralcu utegne na prvi pogled zdeti tuja, najdemo številne vzporednice s še vedno odprto rano našega naroda in njenim neuspešnim reševanjem. S preteklostjo, ki usodno zaznamuje dva in tudi več rodov, kot je zapisal recenzent. Kdo ve, ali bomo Simčičeve drame prej videli na odrskih deskah ali na filmskem platnu. Besedilo se vsekakor bere kot natančen filmski scenarij. Miselni preskoki pa v svoji pristni človeškosti ostajajo življenjsko (ne)verjetni. Izvirnost ponujenih izhodov utegne olajšati pezo neba, ki tako vztrajno visi nad nami, in tudi v naš prostor prinesiti novo svežino in življenjski polet. Čtivo, vredno pozornosti modernega slovenskega bralca. (*Iz recenzije*)

*

Akademik Zorko Simčič je s svojim bogatim opusom eden najvidnejših sodobnih slovenskih literatov. Poleg njegovih avtorskih del so izšla številna literarna in dramska dela, ki jim je napisal spremno besedo, kritiko, jih uredil, prevedel ali sodeloval pri njihovem izboru.

Je realen ocenjevalec in iskrih kritik družbenih razmer pri nas in v svetu.

*

Iskriva hudomušnost in smisel za humor se kaže v številnih avtorjevih delih za otroke in v aforizmih, ki jih je izdal samostojno ali skupaj z drugimi avtorji.

*

Svojevrstna izvirnost se kaže v uporabi psevdonimov, pod katerimi je izdajal svoja dela: Simon Preprost in Simon Simplicissimus

*

6. februarja 2017 Ljubiteljsko gledališče s Teharja v Slomškovi dvorani v Mariboru uprizori Simčičevo dramsko delo *Leta nič, en dan potem*.

Razstavljena dela Zorka Simčiča, ki jih hrani Teološka knjižnica Maribor

Človek na obeh straneh stene / Zorko Simčič. - [Ljubljana] : Založništvo slovenske knjige, 1991.

Človek za vse čase / Zorko Simčič. - Ljubljana : Družina, 2003.

Črni tekač / Zorko Simčič ; [spremna beseda Mitja Čander]. - Celje : Društvo Mohorjeva družba : Celjska Mohorjeva družba, 2006.

Družina Zebedej, kjer vsi polni so idej : zgodba v petih dejanjih / Zorko Simčič ; ilustriral Milan Erič. - Celje : Mohorjeva družba, 1996

Krst pri Savici : igra v petih slikah / Bine Šulinov ; [ilustriral Hotimir Gorazd]. - Buenos Aires : Katoliški misijoni, 1953.

Krst pri Savici : ljudska igra / Zorko Simčič ; [ilustracije Hotimir Gorazd]. - Koper : Ognjišče, 1994.

Leta nič, en dan potem : božična legenda / Zorko Simčič. - Ljubljana : Družina, 1996

Ob žerjavici in ognju : izbor govorov in pogovorov / Zorko Simčič. - 1. izd. - Ljubljana : Družina, 2007

Odhojene stopinje / Zorko Simčič. - Celje : Mohorjeva družba, 1993. -

Prebujenje : roman iz dijaškega življenja / Zorko Simčič. - Ljubljana : Nova založba, 1943.

Prepad kliče prepad : dve drami / Zorko Simčič. - Ljubljana : Družina, 2001

Skozi razpetosti : izbor proze, esejev in člankov : (1996-2006) / Zorko Simčič ; [spremna beseda France Pibernik]. - Celje : Društvo Mohorjeva družba : Celjska Mohorjeva družba, 2006.

Srček, ki podi telešček / Zorko Simčič ; ilustriral Božidar Strman Mišo. - Celje : Mohorjeva družba, 2004.

Srečanja z Majcnom : Buenos Aires - Maribor : 1961-1970 / Zorko Simčič. - Ljubljana : Nova revija, 2000

Tako dolgi mesec avgust : drama v dveh dejanjih / Zorko Simčič ; [spremna beseda Brane Senegačnik]. - Celje : Celjska Mohorjeva družba : Društvo Mohorjeva družba, 2016

Zgodaj dopolnjena mladost : okvirna drama v treh delih / Zorko Simčič ; [spremna beseda Brane Senegačnik]. - Celje : Celjska Mohorjeva družba : Društvo Mohorjeva družba ; Ljubljana : Slovenska akademija znanosti in umetnosti, 2011

Urednik, pisec spremne besede, prevajalec

KOMAR, Milan

Razmišljanja ob razgovorih [izbrala Zorko Simčič in Matija Ogrin]. - Ljubljana : Družina, 2000

KOMAR, Milan

Red in misterij [prevedla Marija Debevec Simčič in Zorko Simčič ; spremna beseda Bojan Žalec]. - Ljubljana : Študentska založba, 2002.

KOS, Vladimir, 1924-

100 (in 2) pesmi najlepši ženi v slavo in zahvalo in s prošnjami v siju zvezd, ki jo krasijo / Vladimir Kos ; [spremna beseda Zorko Simčič]. - Ljubljana : Družina, 2004

KREMŽAR, Marko

Stebri vzajemnosti / Marko Kremžar ; [uvod Zorko Simčič]. - Buenos Aires: Kreditna zadruga SLOGA, 1988

MAJCEN, Stanko

Dežela : izbrane pesmi / Fran Zorè [ps.] ; [izbral in uredil Simon Preprost [ps.]. - Buenos Aires : Slovenska kulturna akcija, 1963.

ORTEGA y Gasset, José, 1883-1955

Opazovalec / José Ortega y Gasset ; [izbrala in prevedla Marija Debevec Simčič in Zorko Simčič ; spremna beseda Zorko Simčič]. - Ljubljana : Družina, 2010

SLOVENSKI komorni zbor

Krst pri Savici / Slovenski komorni zbor, zbor in orkester Consortium musicum ; dirigent Mirko Cudemman ; besedilo priredil po motivih Franceta Prešerna Zorko Simčič ; uglasbil Matija Tomc. - Ljubljana : Opera, 5. V.1992

ŠEST, Osip

Kar po domače / Osip Šest je napisal knjigo, kako si narediti življenje lažje, prijetnejše, toplejše ; besedilo je priredil, dopolnil in poglavje Med nami in njimi napisal Simon Preprost ; [ilustrirala Aljana Primožič]. - Celje : Mohorjeva družba, 1994. - 231 str. : ilustr. ; 20 cm. - (Redna knjižna zbirka za leto 1994)

Objavljeni intervjuji

Slovinci za danes: zdomstvo, emigracija. *Mladika* 36 (1992), št. 10, str. 233-239.

Kultura in socialno inženirstvo. Tretji dan 37 (2008), št. 9/10, str. 123-137.

Elite in narodna identiteta. Ampak 2 (nov. 2011) št. 11, str. 46-50.

Pametni in pogumni. Družina 56 (11. Mar. 2007), št. 10, str. 10-11.

Pripravila: Fanika Krajnc-Vrečko